

זבחים יה

שווערד

1. רמב"ם הלכות ביאת המקדש פרק ט

הלכה א: זר שעבד במקדש עבודתו פסולה וחייב מיתה בידי שמים שנאמר והזר הקרב יומת מפי השמועה למדו שאין חיוב זה אלא לקרב לעבודה והיכן הזהיר עליו זר לא יקרב אליכם...

הלכה ב: אע"פ שהזרים מוזהרין שלא יתעסקו בעבודה מעבודות הקרבנות אין חייבין מיתה אלא על עבודה תמה לא על עבודה שיש אחריה עבודה, ואין הזר חייב מיתה אלא על ארבע עבודות בלבד, על הזריקה ועל ההקטרה ועל ניסוך המים בחג ועל ניסוך היין תמיד.

2. רמב"ם הלכות כלי המקדש פרק י הלכה ד

מצות עשה לעשות בגדים אלו ולהיות הכהן עובד בהן שנאמר ועשית בגדי קדש, ואת בניו תקריב והלבשתם כתנות, וכהן גדול ששימש בפחות משמנה בגדים אלו, או כהן הדיוט ששימש בפחות מארבעה בגדים אלו הוא הנקרא מזוסר בגדים ועבודתו פסולה וחייב מיתה בידי שמים כזר ששימש שנאמר והגרת אותם אבנט והיתה להם כהונה, בזמן שבגדיהם עליהן כהונתן עליהן, אין בגדיהן עליהן אין כהונתם עליהן אלא הרי הם כזרים ונאמר והזר הקרב יומת.

3. משנה למלך הלכות כלי המקדש פרק י

ומ"ש רבינו וכ"ג ששימש בפחות מח' בגדים אלו חייב מיתה בזר ששימש זוקא בעבודה תמה דומיא דזר ...

4. ספר מנחת חינוך - מצוה צט - אות טז

ואסור להיות דבר חוצץ בין בשרו לבגדי כהונה, עיין ר"מ כאן פ"י הל' ה"ט, דיני חציצה, ואם יש חציצה עבודתו פסולה. ונראה נמי דדינו כמו שעובד בלא בגדים וחייב מיתה בידי שמים.

5. שפת אמת על זבחים דף יח/ב

בגמ' לא דכ"ע כמאן דאית' דמי. וקשה לשמואל מהני ברייתות. ואפי' אי נימא דס"ל דפליגי בזה הוי לגמ' למימר בהדיא דשמואל וודאי תנאי הוא ותו דהא משמע באמת דמאן דמחייב בעלת ה' הוא מקרא דאשר תכסה אבל בלא"ה ה' פטר וא"כ ע"כ כמאן דאית' דמי. ומיהו אי אתיא כתנאי הא לק"מ דאע"ג דהני ברייתות תרווייהו אית להו כמאן דאיתא מדצריך קרא דאשר תכסה מ"מ הא שמואל פ' בברייתא דלעיל מרושלין כשרין כפשטא הא קמן תנא דסבר כמאן דליתא. אבל אכתי קשה למה לא אמרו דשמואל וודאי תנאי הוא. ואפשר דשמואל ס"ל דפלוגתא דתנאי הוא אי בעלת ה' חייבת ה' ציצית אבל ד' ציצית לכ"ע חייבת דכמאן דליתא דמי. ...

6. רמב"ם הלכות כלי המקדש פרק ח הלכה ד

בגדי כהונה מצוותן שיהיו חדשים נאים ומשולשים כדרך בגדי הגדולים שנאמר לכבוד ולתפארת, היו מטושטשין או מקורעין או ארוכין יתר על מדתו או קצרים פחות ממדתו או שסלקן באבנט ועבד עבודתו פסולה, היו משוחקין או שהיו ארוכים וסילקן באבנט עד שנעשו כמדתו ועבד עבודתו כשרה.

7. כסף משנה הלכות כלי המקדש פרק ח הלכה ד

היו מטושטשין או מקורעין או ארוכים יתר על מדתו או קצרים וכו'. בפ"ב דזבחים ת"ר... וידוע דהלכה כרב באיסורי: והשתא מ"ש רבינו לפסול בארוכין יתר על כדי מדתו היינו כרב דפסל במושללין ומ"ש לפסול בסילקן באבנט כלומר ושהיו כדי מדתו וסילקן באבנט ונעשו פחות מכדי מדתן היינו כרב משום דאבנט מיגז אגוז ומ"ש להכשיר בארוכים וסילקן באבנט עד שנעשו כדי מדתו היינו כדפריש רב בברייתא:

8. שולחן ערוך אורח חיים הלכות ציצית סימן יח סעיף א

לילה לאו זמן ציצית הוא, דאמעט מוראיתם אותו (במדבר טו, לט) להרמב"ם, כל מה שלובש בלילה פטור אפילו הוא מיוחד ליום, ומה שלובש ביום חייב, אפילו מיוחד ללילה. ולהרא"ש, כסות המיוחד ללילה, פטור, אפילו לובשו ביום, וכסות המיוחד ליום ולילה, חייב, אפילו לובשו בלילה. הגה: וספק ברכות להקל. ע"כ אין לברך עליו אלא כשלוש ביום והוא מיוחד ג"כ ליום...

9. שו"ע אורח חיים - סימן י

(א) טלית שאין לה ד' כנפות, פטורה. יש לה יותר מד', חייבת ועושה לה ארבע ציציות בארבע כנפיה המרוחקות זו מזו יותר:

10. משנה ברורה סימן י

(ב) פטורה - מבואר בקרא דכתיב על ארבע כנפות כסותך ודרשינן בספרי ארבע ולא שלש ויותר מארבע מרבין מאשר תכסה ואיפכא לא נוכל לומר שבכלל ה' ארבע ואין בכלל ג' ארבע ולא דוקא בעלת ה' ה"ה בעלת ו' וז':
(ג) חייבת - ויש פוטרין לכן אין לעשות בת ה' לכתחילה וכתב הפמ"ג דלדעת הפוטרין אותן טליתות קטנים שלנו שיש בית הצואר מ"מ רוב סתום ומיהו אם אירע שרוב פתוח יעשה בקאלנע"ר שעושים החייטים קצת עגול:

11. רמב"ם הלכות כלי המקדש פרק י הלכה ב

ועל האבנט מפורש בקבלה ולא יחגרו ביזע במקום שמזיעין, וכך קיבל יונתן בן עוזיאל מפי הנביאים ותרגם על לבביהון יסרון...

12. עיין בליקוטי הלכות [שמסופק אם זה לכתחילה או אף בדיעבד]

13. ספר בניהו בן יהוידע על זבחים דף יח/ב

אין חוגרין לא למטה ממתניהם ולא למעלה מאציליהן. נ"ל בס"ד לזה אמר לא יחגרו ביזע חלק התיבה לשתים וקרי בה ב' יזע, כלומר בשני מקומות אשר יזע שם שהם האחד למטה ממתניהם והאחד למעלה מאציליהן. ומה שאמר לו אקיים כך והיו מלכים אוימנד אות א' תתחלף באות ה"א באחה"ע, והכי קאמר והיו מלכים אוימנד פירוש הווייה של אוימנד תהיה ע"י מלכים, נמצא ענין זה עצמו נרמז בפסוק הנזכר:

טעם של לבישת בגדי כהונה

1. ספר מורה נבוכים - חלק ג פרק מה

ולהגדיל הבית עוד - הגדיל מעלת עובדיו, ונבדלו 'הכהנים והלויים', וציוה להלביש ה' כוהנים' בגדים נאים ומלבושים יפים וטובים, "בגדי קודש לכבוד ולתפארת", ושלא ישמש ב'עבודה' 'בעל מום', ולא בעל מום לבד, אלא הכיעוריים גם כן 'פוסלים' ב'כהנים' - כמו שהתבארה בתלמוד זאת ה'מצוה' - מפני שההמון, לא יגדל אדם אצלם בצורתו האמיתית, אלא בשלמות איבריו ויפי בגדיהם; והמכוון - שתהיה לבית גדולה ותפארת אצל הכל. אבל 'בן לוי', שאינו מקריב ואין חושבים עליו שהוא מכפר עוונות, כמו שבא ב'כהנים', "וכיפר עליו", "וכיפר עליה", אך הכונה בו - אמירת ה'שיר' לבד, הוא 'נפסל בקול', כי המכוון גם כן ב'שיר' - להפעל הנפש בדברים ההם, ולא יפעלו הנפשות רק לקולות ולניגונים הערבים, ועם כלי השיר גם כן, כמו שהיה הענין ב'מקדש' תמיד.

2. רמב"ן על שמות פרק כח פסוק ב

(ב) לכבוד ולתפארת שיהיה נכבד ומפואר במלבושים נכבדים ומפוארים, כמו שאמר הכתוב כחתן יכהן פאר (ישעיה סא י), כי אלה הבגדים לבושי מלכות הן, כדמותן ילבשו המלכים בזמן התורה, כמו שמצינו בכתנת ועשה לו כתנת פסים (בראשית לו ג), שפירשו מרוקמת כדמות פסים, והיא כתנת תשבץ כמו שפירשתי (לעיל כה ז), והלבישו כבן מלכי קדם וכן הדרך במעיל וכתנת, וכתוב עליה כתנת פסים כי כן תלבשנה בנות המלך הבתולות מעילים (ש"ב יג יח), ופירושו כי עליה כתנת פסים נראית ונגלית, כי המנהג ללבוש בנות המלך הבתולות מעילים שתתעלפנה בהן, ונמצא שכתנת הפסים עליה מלבוש עליון, ולכן אמר וכתנת הפסים אשר עליה קרעה: והמצנפת ידועה גם היום למלכים ולשרים הגדולים...

ועל דרך האמת, לכבוד ולתפארת, יאמר שיעשו בגדי קדש לאהרן לשרת בהם לכבוד השם השוכן בתוכם ולתפארת עזם, כדכתיב (תהלים פט יח) כי תפארת עזמו אתה וכתוב (ישעיה סד י) בית קדשנו ותפארתנו אשר הללוך אבותינו, וקדשנו הוא הכבוד ותפארתנו תפארת ישראל, ועוד נאמר (תהלים צו ו) עוז ותפארת במקדשו, וכן לפאר מקום מקדשי ומקום רגלי אכבד (ישעיה ס יג), שיהיה מקום המקדש מפואר בתפארת, ומקום רגליו, שהוא מקום בית המקדש, מכובד בכבוד השם ...

3. ספר החינוך - מצוה צט

משרשי המצוה, היסוד הקבוע לנו כי האדם נפעל לפי פעולותיו ואחריהם מחשבותיו וכוונותיו, והשליח המכפר צריך להתפיס כל מחשבתו וכוונתו אל העבודה, על כן ראוי להתלבש בגדים מיוחדים אליה, שכשיסתכל בכל מקום שבגופו מיד יהיה נזכר ומתעורר בלבו לפני מי הוא עובד, וזה כעין תפילין שנצטוו הכל להניח בקצת הגוף שיהיה לזכרון מחשבת הכשר. ואף על פי שגם הכהן היה מניח תפילין, לגודל ענינו היה צריך גם זה: ומן הטעם הזה נאמר שנתחייבו להיות אורך הכתונת על כל גופו עד למעלה מן העקב מעט, ואורך בית יד שלה עד פס ידו, והמצנפת ארכה שש עשרה אמה ומקיפה בראשו כדי שיראה אותה בכל עת שישא עיניו, והאבנט שחוגר במתניו ארכו ל"ב אמה ומקיפו ומחזירו על גופו כרך על כרך ונמצא שמרגיש בו בכל עת בזרועותיו, שמתוך גבהו ברוב ההקפין הזרועות נוגעות בו על כל פנים. וכל זה ראיה למה שאמרתי למודה על האמת, מלבד שיש כענין כבוד לבית ולעבודה בהיות העובד מלובש בלבוש מיוחד לעבודה, וכבר כתבנו כי בהגדלת הבית ובמוראו יתרככו שם לבות החוטאים וישובו אל ה':